

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/76/2020
Identifikačné číslo spisu: 8111217289
Dátum vydania rozhodnutia: 22.04.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8111217289.1

UZNESENIE

T. súd Slovenskej republiky v spore žalobcu ČSOB Leasing, a.s., so sídlom Žižkova 11, Bratislava, IČO: 35 704 713, zastúpeného LEGAL CARTEL, s.r.o., so sídlom Na Hrebienku 5433/40, Bratislava, IČO: 36 677 175, proti žalovanej Ing. Anna Filipáková - FANN, s miestom podnikania Hlavná 137, Prešov, IČO: 34 510 991, zastúpená JUDr. Gábor Száraz, advokát, so sídlom Garbiarska 20, Stará Ľubovňa, o 4.231,95 eur zo zmenky s prísl., vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 18CbZm/2/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6CoZm/1/2019-322 zo dňa 30. januára 2020, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalobca m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 18CbZm/2/2012-287 zo dňa 6. novembra 2018 (tretí v poradí), v znení opravných uznesení č. k. 18CbZm/2/2012-301 zo dňa 3. decembra 2018 a č. k. 18CbZm/2/2012-357, zo dňa 23. marca 2020, rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 4.231,95 eur spolu s úrokom vo výške 6 % zo sumy 4.231,95 eur od 25.2.2011 do zaplatenia a sumu 14,11 eur ako odmenu vo výške 1/3 percenta zmenkovej sumy; žalovanú zaviazal na náhradu trov konania žalobcovi v rozsahu 100 %.
2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu, ktorým by súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť 4.231,95 eur zo zmenky. Dňa 23.6.2006 bola medzi žalobcom v zmluvnej pozícii poskytovateľa leasingu (prenajímateľ) a žalovanou v zmluvnej pozícii prijímateľa leasingu (nájomca) uzatvorená podľa ust. § 269 ods. 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (v ďalšom texte len „ObZ“) leasingová zmluva č. LZF/06/80173 (ďalej len „leasingová zmluva“).
3. Súd prvej inštancie vo veci rozhodol najprv rozsudkom zo dňa 26.9.2013

(prvým v poradí), ktorým návrh zamietol, zrušeným uznesením Krajského súdu v Prešove zo dňa 22.12.2015, nakoľko súd prvej inštancie nezistil náležité skutkový stav a v konaní tak podľa odvolacieho súdu došlo na strane žalobcu k odňatiu možnosti konať pred súdom. Následne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí zo dňa 29.3.2016 (druhým v poradí) návrh žalobcu opäť zamietol. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 10.07.2018 rozhodol, že pokračuje v konaní s označeným žalobcom ako právnym nástupcom pôvodného žalobcu a súčasne opäť zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci.

4. Súd prvej inštancie v aktuálnom rozhodnutí uviedol, že žalobca si uplatnil priznanie nároku zo zmenky vyplnenej v súlade so Zmluvou o vyplnení a použití blankozmeniek

č. F/06/80173/1, zo dňa 23.6.2006 (ďalej len „Zmluva o vyplnení blankozmeniek“). Oboznámením tejto dohody, ktorej kópiu pripojil žalobca k návrhu, súd zistil, že za veriteľa

nie je nikým podpísaná, aj keď si zmluvné strany pre takúto dohodu zvolili písomnú formu, keďže v nej bolo uvedené, že „túto zmluvu je možné zmeniť písomnou dohodou zmluvných strán, ktorá bude tvoriť dodatok k tejto zmluve, a táto zmluva nadobudne platnosť a účinnosť dňom podpisu oboma zmluvnými stranami“. Žalovaná podpísala predmetnú blankozmenku

a vyplnením zmenky sa stala zmenečným dlžníkom s účinkami ex tunc od vydania listiny. Nakoľko dohoda o vyplnení blankozmenky podľa čl. 10 Zákona zmenkového a šekového nemá stanovenú formu, žalovaná tým, že podpísala blankozmenku ako osoba, ktorá preukázateľne uzavrela zmluvu o vyplňovaní zmenky s nadobúdateľom zmenky, osvedčila svoju vôľu

byť ňou viazaná. Žalobca ako majiteľ zmenky mal preto právo doplniť do blankozmenky chýbajúce náležitosti, v rozsahu vymedzenom dohodou. Obsah dohody pritom môže

byť zachytený aj v jednostrannom vyhlásení, ktoré potom slúži ako dôkaz o udelení vyplňovacieho práva, v tomto prípade v Zmluve o vyplnení blankozmeniek. Hoci nebola podpísaná žalobcom ako veriteľom, nenadobudla platnosť a účinnosť, ale nakoľko bola vlastnoručne verifikovaná - podpísaná žalovanou a opatrená jej obchodnou pečiatkou, môže slúžiť ako jednostranné vyhlásenie žalovanej o udelení vyplňovacieho práva blankozmenky

pre žalobcu. Odovzdaním vystavenej blankozmenky žalovanou prijímateľovi sa preto predpokladá, že obom účastníkom zmenkového vzťahu boli známe podmienky jej vyplnenia.

5. Podľa súdu prvej inštancie mala zmenka v tomto prípade zabezpečovací charakter pôvodného právneho vzťahu leasingovej zmluvy, ktorú veriteľ prijal k 23.6.2006

na zabezpečenie záväzkov žalovanej z leasingovej zmluvy. Právo žalobcu vpísať do zmenky zmenkovú sumu vo výške sumy rovnajúcej sa hodnote neuhradených pohľadávok alebo

ich časti ku dňu uplatnenia vyplňovacieho práva zmenkového, vzhľadom na zabezpečovací charakter zmenky vo vzťahu k leasingovej zmluve, teda mohlo vyplývať iba z uzavretej platnej a účinnej dohody o vyplnení a použití blankozmeniek, resp. z jednostranného vyhlásenia dlžníka (žalovanej) o udelení vyplňovacieho práva blankozmenky pre žalobcu, za podmienok, ktoré boli pri odovzdaní vystavenej blankozmenky žalovanou prijímateľovi obom účastníkom zmenkového vzťahu známe, teda v danej veci zodpovedajúce ustanoveniam Zmluvy o vyplnení blankozmeniek. Žalovaná nepreukázala, že podmienky vyplnenia predmetnej blankozmenky jej neboli známe alebo boli iné, ako tvrdí prijímateľ blankozmenky, teda neuniesla dôkazné bremeno svojich tvrdení.

6. Na záver súd prvej inštancie skonštatoval, že žalobca riadne, dostatočne

a zrozumiteľne zdôvodnil základ, ako aj výšku uplatneného nároku, čo doložil príslušnými listinnými dôkazmi. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia

§ 255 ods. 1 CSP.

7. O odvolaní žalovanej rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 6CoZm/1/2019-322 zo dňa 30. januára 2020, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením súdu prvej inštancie.

8. Žalovaná v odvolaní namietala nesprávne právne posúdenie, ktoré videla v tom,

že súdy odkazovali na rozhodnutia českých súdov, ktoré sa podľa nej nemôžu aplikovať.

Túto námietku odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, nakoľko už vo svojom prechádzajúcom zrušujúcom uznesení podporne poukázal na judikatúru Českej republiky v obdobných veciach, pričom žalovanou citované ust. § 193 CSP podľa odvolacieho súdu nevyklučuje citáciu nielen českej, ale ani inej judikatúry, a rovnako podporne môže súd oprieť svoje rozhodnutia aj o citácie z odbornej literatúry.

Ďalej uviedol, že súd prvej inštancie

ako aj odvolací súd vychádzali z aplikácie platného právneho poriadku Slovenskej republiky na zistený skutkový stav a neaplikovali právne normy Českej republiky.

9. K namietanej absencii práva žalobcu vyplniť blankozmenku vystavenú žalovanou ako vystaviteľom bolo nepochybné, že žalovaná podpísala blankozmenku, ktorú opatrla svojou obchodnou pečiatkou, čo v konaní ani nerozporovala. Zmluva o vyplnení blankozmeniek nebola podpísaná žalobcom, teda nenadobudla platnosť a účinnosť, ale možno ju považovať

za jednostranné vyhlásenie žalovanej, teda sa predpokladá, že obom účastníkom zmenkového vzťahu boli známe podmienky vyplnenia blankozmenky. Bolo na strane vystaviteľa - žalovanej, aby preukázala, že podmienky jej vyplnenia jej neboli známe alebo boli iné, ako tvrdí prijímateľ blankozmenky, čo však žalovaná v konaní nepreukázala. Žalovaná vystavila blankozmenku

a odovzdala ju žalobcovi, a teda jej bol známy aj jej obsah. Skutočnosť, že absentoval podpis žalobcu na Zmluve o vyplnení blankozmeniek (v zmenkovom prehlásení) samo o sebe neznamená, že dohoda o vyplnení zmenky nebola platne uzavretá. Odovzdaním vystavenej blankozmenky žalovaná prejavila vôľu, aby žalobca v budúcnosti vyplnil náležitosti chýbajúce na zmenke s tým, že samotný obsah vyplňovacieho práva potom vyplýva zo zmenkového prehlásenia žalovanej, ktoré táto potvrdila svojim vlastnoručným podpisom. Žalovaná v konaní nepreukázala, že k vyplneniu zmenky došlo v rozpore s dojednaným vyplňovacím oprávnením.

10. Odvolací súd k žalovanou namietanému konaniu žalobcu, ktoré malo byť v rozpore s dobrými mravmi, pričom toto malo spočívať v predaji predmetu leasingu pod jeho trhovú cenu, uviedol, že v konaní si žalobca uplatnil nárok vyplývajúci zo zmenky,

ako aj z požadovaného petítu, kde sa domáhal vydania zmenkového platobného rozkazu. Konštatoval, že ak je zmenka spojená s konkrétnym kauzálnym vzťahom (leasingovou zmluvou) a ak vymedzenie kauzálneho vzťahu vzišlo od žalobcu, má majiteľ zmenky dôkazné bremeno týkajúce sa preukázania kauzálneho vzťahu, ktorý je spojený s predmetnou zmenkou. V danom prípade, žalobca už v žalobe kauzálny vzťah vymedzil odkazom na uzatvorenú leasingovú zmluvu s tým, že súčasťou tejto zmluvy bolo vyplňovacie zmenkové prehlásenie, na základe ktorého bola vystavená blankozmenka žalobcom vyplnená.

11. Pokiaľ dlžník vznesie námietky vychádzajúce z kauzálneho vzťahu, tak dôkazné bremeno preukázania týchto kauzálnych námietok zaťažuje dlžníka, t.j. žalovanú.

Žalobca nepochybne preukázal kauzálny vzťah vyplývajúci z leasingovej zmluvy, ktorý

bol zabezpečený predmetnou zmenkou. Žalovaná kauzálne námietky voči zmenkovej pohľadávke nepreukázala, keď na preukázanie podhodnotenia predmetu leasingu pri jeho predaji predložila znalecký posudok č. 14/2012, pričom oceňovaný predmet leasingu nemal znalec k dispozícii a pri stanovení jeho všeobecnej ceny vychádzal výlučne z údajov poskytnutých žalovanou. Podľa jej informácií znalec stanovil všeobecnú hodnotu tohto zariadenia v sume 13.147,76 eur, a to aj napriek skutočnosti, že jeho nákupná cena činila 12.759,- eur, a celkovú dĺžku prevádzky tohto stroja 3,25 roka. Podľa odvolacieho súdu bolo vylúčené, aby hodnota stroja, aj v prípade maximálnej údržby, po viac ako trojročnom používaní, bola vyššia ako cena nového zariadenia.

12. Ohľadom dvoch namietaných finančných vyúčtovaní odvolací súd uviedol, že dňa 30.3.2009 bola žalovanej fakturovaná zmluvná pokuta a úroky z omeškania, ktoré žalovaná uhradila. Následne však bolo žalovanej v súlade s čl. 9 bod 9.4 všeobecných leasingových podmienok, zaslané záverečné finančné vysporiadanie, obsahujúce ostatné dlžné sumy. Žalovaná v zmysle leasingových podmienok nepochybne vedela, že dlžná suma predstavuje sumu vyššiu, ako uhradila. Podľa všeobecných leasingových podmienok bola žalovaná

ako nájomkyňa okrem iného povinná v prípade iného ako riadneho ukončenia leasingovej zmluvy uhradiť všetky ďalšie záväzky, ktoré má nájomca voči prenajímateľovi do doby predčasného ukončenia leasingovej zmluvy, t. j. aj zmluvnú pokutou vo výške nedoplatku

z hodnoty predmetu leasingu, ako aj vo výške ušlého zisku, pričom v prípade, ak následne dôjde k zhodnoteniu odobratého predmetu leasingu formou predaja alebo uplatnením v novom nájomnom vzťahu, budú výnosy použité na uspokojenie vyššie uvedených nárokov prenajímateľa súvisiacim s predčasným ukončením leasingovej zmluvy. Žalovaná preto

v tomto prípade neunesla dôkazné bremeno, nepreukázala, že uplatnený nárok na náhradu nákladov je nedôvodný, resp., že výška nároku je neprimerane vysoká, a rovnako nepreukázala, že žalobca predal

predmet leasingu pod jeho tržnú cenu, t. j. nepreukázala, že v čase predaja predmetu mohol byť tento reálne odpredaný za vyššiu cenu.

13. Na záver odvolací súd k možnému uplatneniu moderačného práva, ktoré žalovaná žiadala použiť pri uplatnenej časti nároku pozostávajúcej zo zmluvnej pokuty, uviedol, že táto podľa záverečného vyúčtovania pozostávala zo zmluvných pokút vo výške nedoplatku z hodnoty predmetu leasingu, ktorý predstavoval hodnotu nesplatennej časti obstarávacej ceny predmetu leasingu ku dňu prvej neuhradenej leasingovej splátky, ako aj zmluvnej pokuty vo výške ušlého zisku prenajímateľa ako rozdiel medzi hodnotou leasingovej a bankovej leasingovej zmluvy do pôvodne stanoveného termínu riadneho ukončenia leasingového vzťahu. Teda obidve zmluvné pokuty uplatnené žalobcom v tomto konaní predstavovali škodu, ktorá žalobcovi vznikla z dôvodu predčasného ukončenia leasingu zavineného žalovanou, pričom v zmysle § 301 Obchodného zákonníka môže súd neprímerane vysokú zmluvnú pokutu znížiť len do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Vzhľadom na uvedené preto podľa odvolacieho súdu nebola možná aplikácia moderačného práva, ktoré si navyše žalovaná neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie, ale až ako novotu v podanom odvolaní.

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala včas žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a zároveň aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

15. V dovolaní uviedla, že konanie žalobcu (odpredanie predmetu leasingu za ňou tvrdenú podhodnotenú cenu - pozn. dovolacieho súdu) je v hlbokom rozpore s dobrými mravmi, poctivým obchodným stykom a zákonom o ochrane spotrebiteľa.

Má za to, že nie je možné, aby konanie žalobcu tým, že netransparentne odpredal predmet leasingu, bolo na ťarchu žalovanej. Ďalej uviedla, že v konaní požiadala súd, aby podľa

ust. § 265 ObZ nepriznal žalobcovi právnu ochranu, pretože výkon práva žalobcu je v rozpore s poctivým obchodným stykom z dôvodu, že žalobca predal predmet leasingu za 4% kúpnej ceny, t.j. hlboko pod cenu. V konaní predložila znalecký posudok znalca V., teda preukázala svoje tvrdenie, že v čase predaja predmetu leasingu mohol byť predmet leasingu odpredaný za vyššiu cenu. Tvrdí, že žalobca pochybil, keď neoboznámil riadnym spôsobom žalovanú s vypracovaným znaleckým posudkom znalca V. na hodnotenie hodnoty predmetu leasingu, a následne odpredal predmet leasingu v rozpore s jeho vtedajšou reálnou hodnotou. Zároveň namietala, že súd napriek jej návrhu nevyužil moderačné právo vo vzťahu k nároku na zmluvnú pokutu, nakoľko takýto nárok je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku a nepožíva právnu ochranu. V uvedených skutočnostiach videla žalovaná vadu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, t. j. že súd jej znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Ďalej prípustnosť dovolania odôvodnila podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP,

t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá

v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Podľa názoru dovolateľky právny predchodca žalobcu nemal právo vyplniť blankozmenku vystavenú žalovanou ako vystaviteľom zmenky z dôvodu, že Zmluva o vyplnení blankozmeniek nenadobudla platnosť a účinnosť, pretože nebola podpísaná poskytovateľom leasingu - veriteľom.

17. Na záver dovolaciemu súdu navrhla, aby zrušil obe rozhodnutia súdov nižšej inštancie, resp. aby zmenil napadnuté rozhodnutia a sám vo veci rozhodol tak, že žalobný návrh v celom rozsahu zamietá a priznal žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 100% a v prípade úspechu aj náhradu trov dovolacieho konania. Zároveň dovolateľka navrhla odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu až do rozhodnutia dovolacieho súdu o podanom dovolaní.

18. K dovolaniu žalovanej sa písomne vyjadril žalobca, ktorý mal zato, že dovolanie

nie je prípustné a ani dôvodné. Dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalovanej odmietol a priznal žalobcovi náhradu trov konania.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“)

po zistení, že dovolanie podala strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané

(§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP a contrario) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť (§ 447 písm. f/ CSP).

20. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

21. Podľa ustanovenia § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú alebo

nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci odvolacieho súdu.

22. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces

23. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

24. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.(§ 431 ods. 2 CSP).

25. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP).

26. Podľa ustanovenia § 440 CSP, dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný.

27. Žalovaná prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, nakoľko odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

28. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

29. Pod pojmom "procesný postup" sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mариaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovacia činnosť súdu. "Postupom súdu" možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

30. Žalovaná prípustnosť dovolania síce vyvodila z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, avšak nikde v podanom dovolaní nešpecifikovala, konkrétnejšie neuviedla čím, resp. akým spôsobom odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

31. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd na rozdiel od právnej úpravy účinnej do 30. júna 2016, nie je oprávnený nahrádzať pasívu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť právny zástupca dovolateľa, ako osoba znalá práva hľadať v texte dovolania prípadne v predloženom spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa § 420 CSP (ako aj uznesenie z 24. augusta 2017, sp. zn. 3 Obdo 19/2017).

Dovolací súd konštatuje, že nakoľko žalovaná nevymedzila akým spôsobom malo dôjsť k porušeniu

práva na spravodlivý proces, tak nevymedzila tento dovolací dôvod v súlade s ust. § 431 až § 435 CSP, a teda ide o dôvod pre odmietnutie dovolania, v zmysle ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

32. Pre prípad, že dovolateľka vytýka odvolaciemu súdu nedostatky v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, najvyšší súd pripomína, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované

za vadu konania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017, I. ÚS 219/2019).

33. Dovolateľka ďalej prípustnosť svojho dovolania vyvodzovala aj z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP, neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, nevymedzí právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu alebo ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi ešte neriešil, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, ktorého hranice nie sú vymedzené. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 CSP, rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (§ 432 CSP). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v takom prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

34. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej.

To znamená, že dovolací súd nemôže riešiť hypotetické otázky, ktoré nemajú, resp. v ďalšom konaní nemôžu mať vplyv na meritórne rozhodnutie, a ani akademické otázky, ktoré nemajú vôbec súvis s rozhodovaným sporom.

35. Dovolací súd zdôrazňuje, že prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 421 CSP je striktné limitovaná tým, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia určitej, dovolateľom formulovanej právnej otázky. V danom prípade však žalovaná nepredkladá žiadnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, čo by zodpovedalo dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorá by zároveň bola kľúčová pre rozhodnutie vo veci samej. V tomto smere dovolací súd konštatuje,

že v prípade absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd. Ak by postupoval inak (opačne), uskutočnil by procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (viď Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382,

ako aj rozhodnutia NS SR vo veciach, sp. zn. 1Cdo/23/2017, 2Cdo/117/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017 či 8Cdo/78/2017).

36. Za relevantné vymedzenie dovolacieho dôvodu v súlade s ust. § 432 ods. 1 a 2 CSP nemožno považovať argumenty žalovanej v dovolaní, z ktorých je zrejmá v zásade len jej nespokojnosť s vyvodením iných skutkových zistení a záverov súdmi nižších inštancií. Z týchto dôvodov dovolací súd uzatvára, že dovolanie žalovanej s poukazom na § 421 CSP nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska odseku 1 písm. b/ tohto ustanovenia.

V dôsledku nevymedzenia právnej otázky relevantnej v zmysle tohto ustanovenia neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu.

37. Z obsahu dovolania síce možno abstrahovať určitú otázku, táto však nemohla mať na odpovede dané súdmi nižšej inštancie vo vzťahu k právnemu posúdeniu veci kľúčový význam. Dovolateľka uvádza svoj právny názor, že právny predchodca žalobcu nemal právo vyplniť blankozmenku vystavenú žalovanou ako vystaviteľom zmenky z dôvodu, že Zmluva

o vyplnení a použití blankozmeniek nenadobudla platnosť a účinnosť, pretože nebola podpísaná poskytovateľom leasingu - veriteľom. V zásade teda kladie otázku, či môže byť platná blankozmenka, ktorá je vyplnená na základe zmluvy, ktorú nepodpísal zmenkový veriteľ.

38. Takáto otázka je však vo vzťahu k otázke riešenej súdmi nižšej inštancie podružná, keďže tieto dovodili, že zmenka je platná a vyplnenie blankozmenky nastalo ako dôsledok osvedčenej súhlasnej vôle dovolateľky, prejavenej v uvedenej zmluve tým, že túto podpísala ona sama ako dlžníčka. Pokiaľ podľa tejto listiny konal veriteľ, konal tak s oporou v slobodnej vôli dlžníka, pretavenej do takéhoto vyhlásenia. S náležitosťami vyplňovania blankozmeniek sa oba sudy dostatočne (a judikátorne súladne) vysporiadali, a mali za preukázané,

že k vyplneniu zmenky došlo zákonným spôsobom. K rovnakému záveru v kontexte nižšie uvedenej argumentácie dospel aj dovolací súd.

39. Pre správne právne posúdenie veci odvolacím súdom mala relevanciu výlučne otázka správneho vyplnenia zmenky, čo aj bolo konštatované a správne posúdené, nie skúmanie tvrdenej neplatnosti Zmluvy o vyplnení blankozmenky pre nedostatok dojednanej písomnej formy, čo sa snaží ako relevantnú otázku podsúvať dovolateľka. Sudy správne vyhodnotili,

že jediným určujúcim kritériom v danej veci je platnosť zmenky samotnej a táto bola vyplnená zmenkovým veriteľom správne, na základe prejavenej vôle dlžníčky, ktorej obsah bolo možné dovodiť z listiny, slúžiacej ako podklad pre platnosť dostatočného osvedčenia vôle dlžníčky pre udelenie súhlasu s vyplnením blankozmenky žalobcom, resp. jeho právnym predchodcom.

40. Už z názoru najvyššieho súdu formulovaného judikátom č. R 66/2020

(uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Obdo 65/2019, zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 4/2020) je jednoznačné, že pre okamih vzniku záväzku zmenkového dlžníka (vystaviteľa vlastnej zmenky, akceptanta cudzej zmenky, resp. avalistu) zo zmenky vystavenej pôvodne ako blankozmenka, je irelevantný okamih (dátum) doplnenia chýbajúcich údajov do blankozmenky, prípadne dátum splatnosti zmenkovej sumy. Dlžník, ktorý

sa podpísal na blankozmenku pred doplnením posledného chýbajúceho údaje, sa stáva vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkami „ex tunc“ odo dňa vystavenia blankozmenky. Podstatným pre posudzovanie nárokov uplatnených v preskúmanom konaní je platnosť zmenky samotnej, ktorú sudy ako platnú aj vyhodnotili, aplikujúc zákonnú interpretáciu potreby dostatočne prejavenej vôle zmenkového dlžníka, pokiaľ ide o zmenku zabezpečujúcu určitý kauzálny vzťah.

41. Vo vyššie citovanom judikáte je zároveň akcentovaný záver, že dlžníkmi zo zmenky sú osoby, ktoré zmenku podpísali. Bez podpisu určitej osoby priamo na zmenkovej listine neexistuje jej zmenkový záväzok. Pre blankozmenku platí, že ide o listinu, ktorá je zámerne, podľa „dohody“ vystavená v neúplnej podobe, aby sa po neskoršom doplnení inou osobou stala skutočnou (úplnou) zmenkou. Až po svojom vyplnení sa blankozmenka stáva skutočnou zmenkou. Táto premena na dokonalú zmenku však nastáva s účinkami ex tunc, teda,

ako keby už od počiatku bola táto listina uvedená do obehu ako dokonalá zmenka s tým,

že až od jej vyplnenia sa možno úspešne domáhať plnenia zo zmenky (k tomu viď aj: Kovařík, Z., Zákon směnečný a šekový, 4. vydanie. C. H. Beck: Praha, 2005, s. 48).

42. Dovolací súd poukazuje aj na skorší rozsudok Najvyššieho súdu SR

z 22. októbra 2008, sp. zn. 5Obo/3/2008, v ktorom najvyšší súd rozhodujúci ako odvolací súd skonštatoval, že „vyplnením blankozmenky sa stáva skutočnou zmenkou. Dlžník, ktorý podpísal blankozmenku pred jej doplnením, sa stáva vyplnením zmenky zmenkovým dlžníkom s účinkom ex tunc od vydania listiny“.

43. Je teda zjavné, že sudy nižších inštancií posudzovali ako kľúčovú úplne inú otázku (platnosť zmenky samotnej), pričom s odpoveďou na dovolateľkou položenú otázku

sa vysporiadali judikátorne konformne, avšak len ako s otázkou prejudiciálnou vo vzťahu k platnosti zmenky samotnej.

44. S poukazom na to, že dovolateľka vo vzťahu k dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nevymedzila dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP, dovolací súd dovolanie žalovanej aj v tejto časti odmietol v súlade s ust. § 447 písm. f/ CSP.

45. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania Najvyšší súd Slovenskej republiky neodôvodňuje (§ 451 ods. 3, druhá veta CSP, § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

46. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.